

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. október 17. ^{*i}

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 1215/2012/EU rendelet – A 7. cikk 2. pontja – A jogellenes károkozásra vagy a jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekményre vonatkozó különös joghatóság – Valamely jogi személy jogainak a rá vonatkozó valótlan állításoknak az interneten történő közzététele és az őt érintő hozzászólások eltávolításának elmulasztása révén történő állítólagos megsértése – A kár bekövetkezésének helye – E személy érdekeinek központja”

A C-194/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Riigikohus (legfelsőbb bíróság, Észtország) a Bírósághoz 2016. április 7-én érkezett, 2016. március 23-i határozatával terjesztett elő

a **Bolagsupplysningen OÜ**,

Ingrid Ilsjan

és

a **Svensk Handel AB**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, J. L. da Cruz Vilaça, A. Rosas és J. Malenovský tanácselnökök, Juhász E., A. Rosas, A. Borg Barthet, J. Malenovský, J.-C. Bonichot, M. Safjan (előadó), K. Jürimäe és C. Lycourgos, bírák,

főtanácsnok: M. Bobek,

hivatalvezető: Illéssy I. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. március 20-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Bolagsupplysningen OÜ és I. Ilsjan képviseletében K. Turk és K. Tomson vandeadvokaadid, valamint A. Prants és M. Pild advokaadid,
- az észt kormány képviseletében K. Kraavi-Käerdi és N. Grünberg, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: észt.

- a portugál kormány képviselőjében L. Inez Fernandes, M. Figueiredo és S. Duarte Afonso, meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság kormánya képviselőjében J. Kraehling és C. Crane, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: J. Holmes barrister,
- az Európai Bizottság képviselőjében M. Wilderspin, M. Heller és E. Randvere, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. július 13-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) 7. cikke 2. pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Bolagsupplysningen OÜ és Ingrid Ilsjan, valamint a Svensk Handel AB között az utóbbi internetes oldalán közzétett, állítólag helytelen adatok helyesbítésére, az azokkal kapcsolatos, az említett oldalon található fórumban tett hozzászólások törlésére és az állítólagosan okozott kár megtérítésére irányuló kérelmek tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

- 3 Az 1215/2012 rendelet (15) és (16) preambulumbekzdése kimondja:
„(15) A joghatósági szabályoknak nagymértékben kiszámíthatóknak kell lenniük, és azt az elvet kell követniük, hogy a joghatóságot általában az alperes lakóhelye alapozza meg. A joghatóságnak ezen az alapon mindenkor megállapíthatónak kell lennie, kivéve egyes pontosan meghatározott eseteket, amelyekben a jogvita tárgya vagy a felek szerződéses szabadsága eltérő kapcsoló tényezőt kíván meg. A jogi személyek székhelyét a közös szabályok átláthatóságának fokozása és a joghatósági okok összeütközése elkerülése végett önállóan kell meghatározni.
(16) Az alperes lakóhelyén vagy székhelyén kívül a bíróság és a per közötti szoros kapcsolaton alapuló vagylagos joghatósági okokat is meg kell állapítani az igazságszolgáltatás megbízható működésének előmozdítása érdekében. A szoros kapcsolat megléte jogbiztonságot nyújt, és elkerüli azt, hogy az alperes ellen egy olyan tagállam bíróságán indíthassanak eljárást, amelyre észszerűen nem számíthatott. Ez különösen fontos a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jó hírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötetmi viszonyokkal kapcsolatos jogviták tekintetében.”
- 4 A joghatósági szabályokat az említett rendelet II. fejezete tartalmazta.
- 5 Az 1215/2012 rendelet 4. cikke, amely e rendelet II. fejezetének „Általános rendelkezések” című 1. szakaszában található, (1) bekezdésében az alábbiak szerint rendelkezik:

„E rendelet rendelkezéseire is figyelemmel valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy, állampolgárságára való tekintet nélkül, az adott tagállam bíróságai előtt perelhető.”

- 6 Az említett rendelet ugyanezen 1. szakaszban található 5. cikkének (1) bekezdése így rendelkezik:
- „Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállam bíróságai előtt kizárólag e fejezet 2–7. szakaszában megállapított rendelkezések alapján perelhető.”
- 7 Ugyanezen rendelet 7. cikkének 2. pontja, amely a II. fejezetének „Különös joghatóság” című 2. szakaszában található, a következőképpen szól:
- „Valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban az alábbiak szerint perelhető:
- [...]
2. jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igényvel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet”.
- 8 Az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja megegyezik az 1215/2012 rendelettel hatályon kívül helyezett, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.) 5. cikke 3. pontjának és a polgári és kereskedelmi ügyekben irányadó bírósági joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény 5. cikke 3. pontjának szövegével.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 9 A Bolagsupplysningen, észt jog szerint létrejött társaság és I. Ilsjan, annak alkalmazottja 2015. szeptember 29-én keresetet indított a Svensk Handel, a kereskedelmi ágazatban működő munkáltatókat egyesítő, svéd jog szerint létrejött társaság ellen a Harju Maakohus (harjui elsőfokú bíróság, Észtország) előtt. Az alapeljárás felperesei azt kérték, hogy az említett bíróság kötelezze a Svensk Handelt az internetes oldalán a Bolagsupplysningen vonatkozásában közzétett valótlan állítások helyreigazítására és az ott szereplő hozzászólások eltávolítására, 56 634,99 euró összegű kártérítésnek a Bolagsupplysningen részére történő megfizetésére és a bíróság értékelése alapján az I. Ilsjan által elszenvedett nem vagyoni kár jogos megtérítésére.
- 10 A keresetlevél szerint a Svensk Handel az internetes oldalán a Bolagsupplysningent felvette egy „feketelistára” annak feltüntetésével, hogy e társaság csalárd és megtévesztő cselekményeket követ el. Az említett oldalon található fórum hozzávetőleg 1000 hozzászólást tartalmazott, köztük a Bolagsupplysningennel és alkalmazottaival, így többek között I. Ilsjannal szembeni erőszakos cselekményekre történő közvetlen felhívást is. A Svensk Handel megtagadta ezen feljegyzés és az említett hozzászólások eltávolítását, ami megbénítja a Bolagsupplysningen svédországi gazdasági tevékenységét, mivel e társaság napi szinten anyagi kárt szenved.
- 11 2015. október 1-jei végzésével a Harju Maakohus (harjui elsőfokú bíróság) a keresetet elfogadhatatlannak nyilvánította. E bíróság szerint nem alkalmazható az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja, mert a keresetlevélből nem derül ki, hogy a kár Észtországban következett be. A vitatott állításokat és hozzászólásokat svéd nyelven tették közzé, és azok az Észtországban élő személyek számára fordítás nélkül nem érthetőek. A szóban forgó állítások megértése a nyelvi háttértől függ. Nem bizonyították, hogy a kár Észtországban következett be, és a forgalom svéd koronában történő feltüntetése arra enged következtetni, hogy e kárt Svédországban okozták. Az a körülmény, hogy a vitatott internetes oldal hozzáférhető Észtországban, nem igazolhatja automatikusan, hogy észt bíróságnak kell döntenie a polgári ügyben.
- 12 Az alapeljárás felperesei fellebbezést nyújtottak be a Harju Maakohus (harjui elsőfokú bíróság) végzésével szemben.

- 13 2015. november 9-i végzésével a Tallinna Ringkonnakohus (tallinni fellebbviteli bíróság, Észtország) elutasította e fellebbezést, és helyben hagyta a Harju Maakohus (harjui elsőfokú bíróság) végzését.
- 14 Az alapeljárás felperesei azt kérték a kérdést előterjesztő bíróságtól, hogy helyezze hatályon kívül a Tallinna Ringkonnakohus (tallinni fellebbviteli bíróság) végzését, és határozzon a fellebbezésről, amely kérelmeket a Svensk Handel vitatta.
- 15 A kérdést előterjesztő bíróság elkülönítette a Bolagsupplysningen és I. Ilsjan kérelmeit annak kimondásával, hogy az utóbbit illetően a Tallinna Ringkonnakohus (tallinni fellebbviteli bíróság) végzésével szemben benyújtott jogorvoslat megalapozott, az említett bíróság és a Harju Maakohus (harjui elsőfokú bíróság) végzését hatályon kívül kell helyezni, és az ügyet vissza kell utalni az utóbbi bíróság elé annak érdekében, hogy az I. Ilsjan kérelmeinek elfogadhatósága tárgyában határozzon.
- 16 A Bolagsupplysningen által benyújtott keresetlevelet illetően a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az észt bíróságok joghatósága alá tartozik, legalább abban a részében, amely az Észtországban bekövetkezett kár megtérítésére irányuló kérelmet érinti.
- 17 A kérdést előterjesztő bíróság azonban hozzáteszi, hogy a szellemi és ipari tulajdonjogok körébe tartozó valamely jogtól eltérően, amelynek az oltalma azon tagállam területére korlátozódik, amelyben a jogot nyilvántartásba vették, azon jogok, amelyek megsértését a jelen ügyben állítják, jellegüknél fogva nem olyanok, mint amelyek csak bizonyos tagállamok területén részesülhetnek védelemben (lásd ebben az értelemben: 2013. október 3-i Pinckney ítélet, C-170/12, EU:C:2013:635, 35–37. pont). A Bolagsupplysningen lényegében arra hivatkozik, hogy a valótlan állítások közzététele révén sérült a jóhírneve. E tekintetben a Bíróság korábban már kimondta, hogy a valamely jóhírnevet sértő közzététel következtében valamely jogi személy jóhírnevét érő kár ott következik be, ahol az állítást közzétették, és ahol a sértett jóhírneve az utóbbi állítása szerint sérült (1995. március 7-i Shevill és társai ítélet, C-68/93, EU:C:1995:61, 29. és 30. pont).
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság szerint azonban nem lehet egyértelműen meghatározni, hogy a Bolagsupplysningen az előző pontban említett elvek alapján szintén kérheti-e észt bíróságtól a valótlan állítások helyesbítését és a hozzászólások törlését.
- 19 Azt sem lehet tehát meghatározni, hogy a Bolagsupplysningen az észt bíróságokhoz is fordulhat-e az általa állítólagosan elszenvedett teljes kár megtérítése végett. Emlékeztetve azon elvre, hogy a személyiségi jogok valamely internetes honlap tartalma általi állítólagos megsértése esetén a sértett személynek lehetősége van arra, hogy az okozott teljes kár megtérítése érdekében felelősség megállapítása iránti keresetet nyújtson be vagy e tartalom közzétevőjének letelepedési helye szerinti tagállam bíróságaihoz, vagy pedig azon tagállam bíróságaihoz, ahol a sértett személy érdekeinek központja található (2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 52. pont), a kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy ezen elvet konkrétan a természetes személyek személyiségi jogai megsértésének összefüggésében fogadták el. Ezért nem bizonyított, hogy az említett elv jogi személyekre is alkalmazandó.
- 20 Végül a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy valamely jogi személy székhelye vagy telephelye lehetővé teszi-e annak feltételezését, hogy az említett jogi személy érdekeinek központja is ott található. Attól függetlenül, hogy ilyen feltételezésből kell-e kiindulni, felmerül a kérdés, hogy milyen körülmények és szempontok alapján kell értékelnie valamely bíróságnak, hogy hol található a jogi személy érdekeinek központja.

21 E körülmények között a Riigikohus (legfelsőbb bíróság, Észtország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni az [1215/2012 rendelet] 7. cikkének 2. pontját, hogy az a személy, akinek jogait rá vonatkozó valótlan állításoknak az interneten történő közzétételével és az őt érintő hozzászólások eltávolításának elmulasztásával állítólagosan megsértették, minden olyan tagállam bíróságai előtt, amelynek területén az interneten közzétett információ hozzáférhető, vagy hozzáférhető volt, az e tagállamban keletkezett kár tekintetében keresetet indíthat a valótlan állítások helyreigazítása és a jogait sértő hozzászólások eltávolítása iránt?
- 2) Úgy kell-e értelmezni az [1215/2012 rendelet] 7. cikkének 2. pontját, hogy az a jogi személy, amelynek jogait állítólagosan megsértették rá vonatkozó valótlan állításoknak az interneten történő közzététele és az őt érintő hozzászólások eltávolításának elmulasztása révén, az állítások helyreigazítását, a hozzászólások eltávolítására való kötelezést és a valótlan állítások interneten történő közzétételével okozott vagyoni kár megtérítését a számára okozott teljes kár tekintetében követelheti azon tagállam bíróságai előtt, ahol érdekeinek központja található?
- 3) A második kérdésre adandó igenlő válasz esetén úgy kell-e értelmezni az [1215/2012 rendelet] 7. cikkének 2. pontját, hogy:
- abból kell kiindulni, hogy a jogi személy érdekeinek központja és ezzel a számára okozott kár keletkezésének helye abban a tagállamban van, ahol a székhelye található, vagy
  - a jogi személy érdekei központjának és ezzel a számára okozott kár keletkezési helyének meghatározása során minden körülményt, így például a jogi személy székhelyét és állandó telephelyét, ügyfeleinek székhelyét és az ügyletek megkötésének módját is figyelembe kell venni?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

A második és a harmadik kérdéstről

- 22 Második és harmadik kérdésével, amelyeket indokolt együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját, hogy az a jogi személy, amelynek személyiségi jogait állítólagosan megsértették rá vonatkozó valótlan állításoknak az interneten történő közzététele és az őt érintő hozzászólások eltávolításának elmulasztása révén, az állítások helyreigazítása, a hozzászólások eltávolítására való kötelezés és a valótlan állítások interneten történő közzétételével okozott vagyoni kár megtérítése iránt keresetet indíthat azon tagállam bíróságai előtt, ahol érdekeinek központja található, és amennyiben igen, mely kritériumokat és körülményeket kell figyelembe venni az érdekek e központjának meghatározása érdekében.
- 23 E kérdések megválaszolása érdekében emlékeztetni kell arra, hogy az említett 7. cikk 2. pontja úgy rendelkezik, hogy a valamely tagállamban lakóhellyel rendelkező személy más tagállamban perelhető jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igényvel kapcsolatos ügyekben annak a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet.
- 24 E tekintetben pontosítani kell, hogy a Bíróság által a 44/2001 rendelet 5. cikkének 3. pontja tekintetében adott értelmezés az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontjában található, egyenértékű rendelkezésre is érvényes (lásd analógia útján: 2017. június 15-i Kareda ítélet, C-249/16, EU:C:2017:472, 27. pont).

- 25 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a jogellenes károkozásra vagy jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekményre vonatkozó különös joghatósági szabályt önálló módon, elsősorban azon rendelet rendszerére és célkitűzéseire figyelemmel kell értelmezni, amelyben szerepel (lásd ebben az értelemben: 2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 et C-161/10, EU:C:2011:685, 38. pont).
- 26 E különös joghatósági szabály alapja a jogvita és a káresemény bekövetkezésének vagy esetleges bekövetkezésének helye szerinti bíróságok közötti különösen szoros kapcsolat fennállása, amely a megfelelő igazságszolgáltatásra és a hatékony eljárásszervezésre tekintettel igazolja a joghatóság e bíróságok számára való biztosítását (lásd különösen: 2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 40. pont; 2015. január 22-i Hejduk ítélet, C-441/13, EU:C:2015:28, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 27 A jogellenes károkozással, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekménnyel vagy ilyen cselekményből fakadó igényvel kapcsolatos ügyekben ugyanis a jogvita tárgyához való közelsége és a könnyebb bizonyításvétel miatt rendszerint a káresemény bekövetkezésének vagy esetleges bekövetkezésének helye szerinti bíróság a legalkalmasabb a határozathozatalra (2013. május 16-i Melzer ítélet, C-228/11, EU:C:2013:305, 27. pont; 2015. május 21-i CDC Hydrogen Peroxide ítélet, C-352/13, EU:C:2015:335, 40. pont).
- 28 Az 1215/2012 rendelet 7. cikke 2. pontjának értelmezése során e rendelet (16) preambulumbekzdését is figyelembe kell venni, amely szerint a bíróság és a jogvita közötti szoros kapcsolat megléte jogbiztonságot nyújt és elkerüli azt, hogy az alperes ellen egy olyan tagállam bíróságán indíthassanak eljárást, amelyre észszerűen nem számíthatott, amely szempont különösen fontos a magánélet és a személyiségi jogok – többek között a jóhírnév – megsértéséből eredő szerződésen kívüli kötelmi viszonyokkal kapcsolatos jogviták tekintetében.
- 29 Ennek kimondását követően emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az „[az a hely], ahol a káresemény bekövetkezett vagy bekövetkezhet” kifejezés egyaránt utal a károkozó esemény helyére és a kár bekövetkezésének helyére, mivel a körülményektől függően mindkettő alkalmas arra, hogy a bizonyítást és az eljárásszervezést illetően különösen hasznos információkkal szolgáljon (2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 30 Az alapügynek nem az a tárgya, hogy a kárt okozó esemény helye alapján lehet-e az észrt bíróságokhoz fordulni. Kétségtelen ugyanis, hogy az utóbbi hely nem azon bíróságok illetékességi területén található, amelyekhez a Bolagsupplynsingen és I. Ilsjan fordult. Felvetődik azonban az a kérdés, hogy e bíróságok rendelkeznek-e joghatósággal az állítólagos kár bekövetkeztének helye szerint.
- 31 E tekintetben a Bíróság az írott sajtóban közzétett, a jóhírnevet sértő újságcikk által állítólagosan okozott nem vagyoni kár megtérítésére irányuló keresetek kapcsán megállapította, hogy a sértett a kiadó ellen kártérítés iránti keresetet indíthat minden olyan tagállam bíróságai előtt, ahol a közzététel megvalósult, és ahol a sértett jóhírnevét állítólag megsértették, amely bíróságok kizárólag az adott eljáró bíróság szerinti tagállamban okozott kár elbírálására rendelkeznek joghatósággal (1995. március 7-i Shevill és társai ítélet, C-68/93, EU:C:1995:61, 33. pont).
- 32 Konkrétan az internet összefüggésében a Bíróság egy természetes személyre vonatkozó ügyben mindazonáltal kimondta, hogy a személyiségi jogoknak az interneten közzétett tartalmak révén történő állítólagos megsértése esetén az állítása szerint sértett személynek lehetősége van arra, hogy az okozott teljes kár megtérítése címén felelősség megállapítása iránti keresetet nyújtson be azon tagállam bíróságaihoz, ahol az érdekeinek központja található (2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 52. pont).

- 33 Az ilyen tartalmakról elmondható, hogy az állítólagos jogsértés általában fokozottabban érzékelhető az érintett személy érdekeinek központjában az általa e helyen élvezett jóhírnévre tekintettel. Ily módon a „sértett érdekeinek központja” kritérium azt a helyet jelenti, ahol főszabály szerint az online tartalom által okozott kár az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja értelmében a legjelentősebb mértékben bekövetkezik.
- 34 Azon tagállam bíróságai tehát a legalkalmasabbak annak megítélésére, hogy az ilyen tartalmak milyen hatást gyakorolnak az érintett személy jogaira, amelyben az érintett személy érdekeinek központja található (lásd ebben az értelemben 2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 48. pont).
- 35 Ráadásul az érdekek központjára vonatkozó szempont megfelel a joghatósági szabályok kiszámíthatósága célkitűzésének, mivel egyszerre teszi lehetővé egyrészt a felperesnek azon bíróság nehézségei nélküli azonosítását, amelyhez fordulhat, másrészt az alperesnek annak észszerűen történő felmérését, hogy mely bíróság előtt indítható ellene eljárás (2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 50. pont).
- 36 Az alapügy körülményeire és az egyes írásbeli és szóbeli észrevételekben felmerült kételyekre tekintettel egyrészt rá kell mutatni, hogy az utóbbi megfontolások anélkül érvényesek, hogy különbséget kellene tenni az állítólagosan elszenvedett kár vagyoni vagy nem vagyoni jellege szerint.
- 37 Ugyanis bár a kár vagyoni vagy nem vagyoni jellege az alkalmazandó jogtól függően befolyásolhatja, hogy az állítólagos kár helyrehozható-e, nincs hatással az érdekek központjának olyan helyként való meghatározására, mint ahol valamely internetes közzététel valós hatása és annak sérelmes jellege vagy annak hiánya valamely bíróság által a legmegfelelőbbben értékelhető.
- 38 Másrészt, tekintettel arra, hogy a sértett személy azon lehetőségét, hogy azon tagállam bíróságai előtt követelje az állítólagos teljes kár megtérítését, amelyben az érdekeinek központja található, a megfelelő igazságszolgáltatáshoz fűződő érdek, nem pedig konkrétan a felperes védelme igazolja, és az a körülmény, hogy az utóbbi természetes vagy jogi személy, szintén nem meghatározó.
- 39 E tekintetben a Bíróság kimondta, hogy a jogellenes károkozásra vagy jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekményre vonatkozó különös joghatósági szabály nem ugyanazt a célt követi, mint az 1215/2012 rendelet II. fejezetének 3–5. szakaszában található joghatósági szabályok, amelyek arra irányulnak, hogy a leggyengébb fél részére megerősített védelmet biztosítsanak (lásd ebben az értelemben: 2012. október 25-i Folien Fischer és Fofitec ítélet, C-133/11, EU:C:2012:664, 46. pont). Az érdekek központjára vonatkozó kritérium pedig azon hely meghatározását célozza, ahol az interneten közzétett tartalom által okozott kár bekövetkezik, és ennek következtében azon tagállam meghatározását, amelynek a bíróságai a jogvita elbírálására a legalkalmasabbak.
- 40 Az említett központ azonosítását illetően a Bíróság rámutatott, hogy az valamely természetes személy esetében általában az illető személy állandó lakóhelye. Az ilyen személy érdekeinek központja azonban olyan tagállamban is lehet, ahol e személy nem rendelkezik állandó lakóhellyel, amennyiben más ténykörülmények, úgymint valamely szakmai tevékenység gyakorlása, az ezen állammal való különösen szoros kapcsolatra utalhatnak (2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 49. pont).
- 41 Olyan gazdasági tevékenységet végző jogi személy esetében, mint az alapeljárás felperese, az utóbbi érdekeinek központja azt a helyet jelenti, ahol az üzleti jóhírneve a leginkább megalapozott, és ezért azt azon hely alapján kell meghatározni, ahol a gazdasági tevékenységének túlnyomó részét végzi. Noha valamely jogi személy érdekeinek központja megegyezhet a létesítő okirat szerinti székhelyével abban az esetben, ha az e székhely szerinti tagállamban gyakorolja tevékenységeinek összességét vagy

túlnyomó részét, és ha az általa ott élvezett jóhírnév ennek következtében jelentősebb, mint bármely más tagállamban, de az említett székhely elhelyezkedése ezen elemzés keretében önmagában nem számít döntő szempontnak.

- 42 Amennyiben tehát, mint az alapügyben is, az érintett jogi személy tevékenységeinek legnagyobb részét a létesítő okirat szerinti székhelyének tagállamától eltérő tagállamban gyakorolja, feltételezni kell, hogy e jogi személy üzleti jóhírveve, amelyet a szóban forgó közzététel érinthet, e tagállamban jelentősebb, mint bármely más tagállamban, és hogy ennek következtében ott az említett jóhírnév sérelme is fokozottabban érzékelhető. Ennek következtében az említett tagállam bíróságai a legalkalmasabbak ezen állítólagos jogsértés fennállásának és esetleges terjedelmének megítélésére, annál is inkább, mivel a jelen esetben e jogsértés állítólagosan valótlán vagy jóhírnevet sértő állításoknak és hozzászólásoknak az azon tagállamban fenntartott szakmai oldalon történő közzétételéből származik, ahol az érintett jogi személy tevékenységeinek legnagyobb részét gyakorolja, és amelyeket, tekintettel arra, hogy milyen nyelven kerültek megfogalmazásra, alapvetően arra szántak, hogy az e tagállam illetőségével rendelkező személyek megértsék őket.
- 43 Ezenkívül pontosítani kell, hogy abban a feltételezett esetben, ha az a körülmény, hogy az érintett jogi személy egy adott tagállamban végzi gazdasági tevékenységének túlnyomó részét, nem tűnik ki azon tényállási elemekből, amelyeket a bíróságnak a joghatósága vizsgálatának szakaszában értékelnie kell, és ily módon a személyiségi jogainak sérelmét állító jogi személy érdekeinek központja nem azonosítható, e személy nem jogosult arra, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontja alapján e jogsértés feltételezett elkövetőjétől a kár bekövetkezésének helye alapján a teljes kár megtérítését követelje.
- 44 A második és a harmadik kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy az a jogi személy, amelynek a személyiségi jogait állítólagosan megsértették a rá vonatkozó valótlán állításoknak az interneten történő közzététele és az őt érintő hozzászólások eltávolításának elmulasztása révén, az állítások helyreigazítása, a hozzászólások eltávolítására való kötelezés és a valótlán állítások interneten történő közzétételevel okozott vagyoni kár megtérítése iránt keresetet indíthat az általa elszenvedett teljes kár tekintetében azon tagállam bíróságai előtt, ahol érdekeinek központja található.

Ha az érintett jogi személy tevékenységeinek legnagyobb részét a létesítő okirata szerinti székhelye tagállamától eltérő tagállamban végzi, e személy a jogsértés feltételezett elkövetőjétől a kár bekövetkezésének helye alapján e tagállamban követelheti a teljes kár megtérítését.

Az első kérdésről

- 45 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy az a személy, akinek személyiségi jogait rá vonatkozó valótlán állításoknak az interneten történő közzététele és az őt érintő hozzászólások eltávolításának elmulasztásával állítólagosan megsértették, minden olyan tagállam bíróságai előtt, amelynek területén az interneten közzétett információ hozzáférhető, vagy hozzáférhető volt, keresetet indíthat ezen állítások helyreigazítása és az említett hozzászólások eltávolítása iránt.
- 46 Erre a kérdésre nemleges választ kell adni.
- 47 Kétségtelen, hogy a 2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet (C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685) 51. és 52. pontjában a Bíróság kimondta, hogy a sértett személy az okozott teljes kár megtérítése érdekében benyújtott, felelősség megállapítása iránti kereset helyett keresetét bármely olyan tagállam bíróságaihoz is benyújthatja, amelynek a területén az interneten közzétett tartalom hozzáférhető, vagy hozzáférhető volt, és e bíróságok kizárólag az eljáró bíróság szerinti tagállam területén okozott kár megtérítése tárgyában rendelkeznek joghatósággal.

- 48 Mindazonáltal, a valamely internetes oldalon közzétett állítások és tartalmak mindenütt jelenvaló jellegére és azon körülményre tekintettel, hogy a közzétett tartalom főszabály szerint bárhol hozzáférhető (lásd ebben az értelemben: 2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítélet, C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 46. pont), az előbbiek helyesbítésére és az utóbbiak eltávolítására irányuló kérelem egy és oszthatatlan, ezért csak olyan bíróság előtt terjeszthető elő, amely az 1995. március 7-i Shevill és társai ítéletből (C-68/93, EU:C:1995:61, 25., 26. és 32. pont) és az 2011. október 25-i eDate Advertising és társai ítéletből (C-509/09 és C-161/10, EU:C:2011:685, 42. és 48. pont) következő ítélkezési gyakorlat értelmében a teljes kártérítési kereset elbírálására joghatósággal rendelkezik, olyan bíróság előtt azonban nem, amely ilyen joghatósággal nem rendelkezik.
- 49 A fentiekre tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy az a személy, aki azt állítja, hogy személyhez fűződő jogait a rá vonatkozó valótlan állítások interneten történő közzététele és az őt érintő hozzászólások törlésének elmulasztása révén megsértették, nem nyújthat be keresetet ezen állítások helyesbítése és az említett hozzászólások törlése iránt minden olyan tagállam bíróságai előtt, amelynek a területén az interneten közzétett információk hozzáférhetők vagy hozzáférhetők voltak.

A költségekről

- 50 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy úgy kell értelmezni, hogy az a jogi személy, amelynek a személyiségi jogait állítólagosan megsértették a rá vonatkozó valótlan állításoknak az interneten történő közzététele és az őt érintő hozzászólások eltávolításának elmulasztása révén, az állítások helyreigazítása, a hozzászólások eltávolítására való kötelezés és a valótlan állítások interneten történő közzétételevel okozott vagyoni kár megtérítése iránt keresetet indíthat az általa elszenvedett teljes kár tekintetében azon tagállam bíróságai előtt, ahol érdekeinek központja található.**

Ha az érintett jogi személy tevékenységeinek legnagyobb részét a létesítő okirata szerinti székhelye tagállamától eltérő tagállamban végzi, e személy a jogsértés feltételezett elkövetőjétől a kár bekövetkezésének helye alapján e tagállamban követelheti a teljes kár megtérítését.

- 2) Az 1215/2012 rendelet 7. cikkének 2. pontját úgy kell értelmezni, hogy az a személy, aki azt állítja, hogy személyhez fűződő jogait valótlan állítások interneten történő közzététele és a rá vonatkozó hozzászólások törlésének elmulasztása révén megsértették, nem nyújthat be keresetet ezen állítások helyesbítése és az említett hozzászólások törlése iránt minden olyan tagállam bíróságai előtt, amelynek a területén az interneten közzétett információk hozzáférhetők vagy hozzáférhetők voltak.**

Aláírások

i — A jelen szöveg kulcskifejezéseket tartalmazó részében és 22. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.